

Štoreški ŽELEZAR



LETO XXIII.

1983

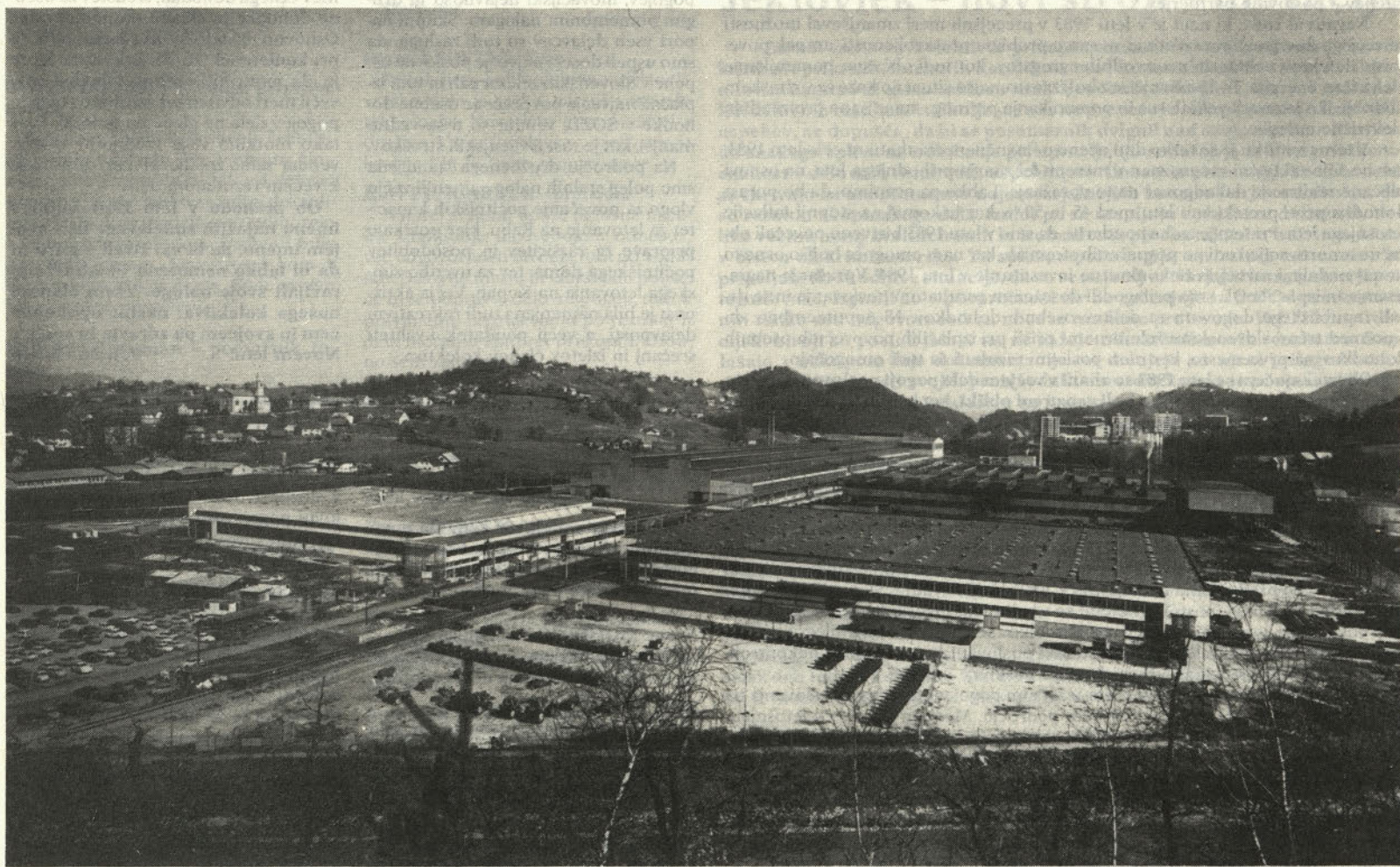
DECEMBER

Št. 24

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE



SREČNO 1984



- članom kolektiva in njihovim družinam
- upokoencem Železarne Štore in njihovim družinam
- poslovnim partnerjem

želijo: Kolegijski poslovodni odbor DO
Samoupravni organi DO
Družbenopolitične organizacije DO
Uredniški odbor



Leto 1984 – leto zaostrenejših pogojev poslovanja

V letu 1983 smo v Jugoslaviji sprejeli dokumente dolgoročne stabilizacije, od katere pomeni leto 1984 prvo leto izvajanja ukrepov na osnovi dolgoročne opredelitve. Stabilizacijski načrti zahtevajo od vsake sredine – od republike do občine in do delovne organizacije – izdelavo lastnih načrtov in ukrepov izvajanje stabilizacijske politike. **Za našo delovno organizacijo smo se opredelili, da bo gospodarski načrt 1984 osnovni dokument in zadolžitve izvajanja stabilizacijskih ukrepov.**

Za leto 1983 smo ocenjevali, da bo zelo zahtevno, da se bomo srečevali z vrsto problemov in to se je tekom leta tudi uresničevalo. Mogoče iz rezultatov poslovanja to ni toliko vidno, ker bo zaključek letošnjega leta za Železarno Štore dokaj uspešen. Predvsem je potrebno poudariti, da bo porast inudstrijske proizvodnje okoli 4 % višji, kot je bila dosežena proizvodnja v letu 1982. Velik uspeh smo dosegli na področju konvertibilnega izvoza, saj v letu 1983 dosegamo vrednostno največji konvertibilni izvoz med vsemi tremi slovenskimi železarnami. S tako visokim izvozom smo si omogočili tudi precej redno oskrbo z uvoženimi surovinami in repro materiali in kolikor toliko normalno proizvodnjo.

Ko govorimo o normalnem poteku proizvodnje, je potrebno poudariti, da smo morali vložiti veliko naporov v oskrbo materialov tudi iz domačih virov, ker so problemi devizne oskrbe močno vplivali na možnost obratovanja naših dobaviteljev – poslovnih partnerjev.

Negativni vpliv, ki nam je v letu 1983 v precejšnji meri zmanjševal možnosti še večjega doseganja proizvodnje, ni samo problem preskrbljenosti, ampak povečanje defektov nekaterih proizvodnih agregatov, kot tudi občasno pomanjkanje električne energije. To vprašanje se z bolj zaostrenejšo situacijo kaže še v zimskem obdobju, ko je zaradi velikih suš in pomanjkanja premoga zmanjšana proizvodnja električne energije.

V tem trenutku je še težko dati oceno o finančnem rezultatu za celo leto 1983, ker bo šele zaključni račun, znan v mesecu februarju prihodnjega leta, na osnovi plačane realizacije dal odgovor na to vprašanje. Lahko pa ocenimo, da bo porast dohodka proti preteklemu letu med 45 in 50 %, kar je komaj na stopnji inflacije letošnjega leta. Pri tem je treba poudariti, da smo v letu 1983 bistveno povečali obračun amortizacije, tudi po pospešenih stopnjah, kar nam omogoča boljše osnovo za naš nadaljnji razvoj in že konkretno investiranje v letu 1984. Vprašanje nagrajevanja in izplačila OD smo prilagodili doseženim rezultatom poslovanja in se držali republiškega dogovora za delitev osebnih dohodkov. Ni nepomembno, da smo med tremi slovenskimi železarnami prišli pri izplačilih povprečnih osebnih dohodkov na prvo mesto, ker nam poslovni rezultati to tudi omogočajo.

Ob iztekajočem se letu 1983 so znani v večjem delu pogoji poslovanja za leto 1984. Ti se kažejo še v nekoliko bolj zaostreni obliki, kot je bilo to prisotno v letošnjem letu. Ne samo problem deviz zaradi potrebnega večjega odplačevanja tujih dolgov, ampak vrsta ostalih vplivov se bo odražala s svojimi posledicami na možnostih našega poslovanja. Vso pozornost in prednost bomo posvečali proizvodnji in konvertibilnemu izvozu, ustvarjanju dohodka in takšnemu sistemu nagrajevanja, da osebni standard delavcev kljub skokovitem naraščanju življenjskih stroškov ne bi padel. To je naš cilj, ki ga želimo doseči z našimi poslovnimi rezultati. Ko govorimo o možnostih doseganja dobrih rezultatov poslovanja, moramo gledati na predvideno bolj zaostreno situacijo izpostaviti naslednje vplive: energetska kriza se bo predvidoma nadaljevala v Jugoslaviji in tudi v Sloveniji skozi celo zimsko obdobje, likvidnostni problemi se v celotnem jugoslovanskem gospodarstvu poglobljajo, vprašanja naročil naših izdelkov se kažejo v zadnjem času bolj zaostreno, kot v preteklih letih, visoki stroški poslovanja se velikokrat nekontrolirano in težko obvladavano vrinjajo v naše poslovne odnose, itd.

V letu 1984 računamo kljub vsem težavnim pogojem tekočega poslovanja na pomembne aktivnosti na investicijskem področju. Medtem ko smo v letošnjem letu uspešno zaključili objekt jekloveka, obrata za proizvodnjo hidravlične litine, v izvajanju pa je tudi projekt proizvodnje rezervnih delov, bomo v letu 1984 pristopili k naslednjim pomembnejšim investicijskim projektom: prvi fazi izvajanja projekta povečanja proizvodnje jekla v Štorah, sanaciji razvojnega projekta livarne strojne litine z avtomatizirano formarsko linijo ter sanaciji razvojnega projekta tovarne traktorjev, ki bo omogočal z odpravo ozkih grl povečano proizvodnjo z razširjenim asortimentom tipov traktorjev in sestavnih delov. Poleg teh ključnih projektov je treba omeniti še pomembnejše zamenjave in modernizacije ter odprave ozkih grl tudi v ostalih TOZD. Ne nazadnje bomo nadaljevali s politiko izgradnje stanovanj in objektov družbenega standarda.

Leto 1984 bo resnično stabilizacijsko. Vendar ne smemo razumeti tega kot odpovedovanje in zmanjševanje naših možnosti. Stabilizacijo moramo razumeti kot agresivno delovanje v smislu krepitve našega družbenega in osebnega standarda, pri tem pa nadaljevanje rasti ekonomske moči delovne organizacije, ki razvija svoj program na dolgoročno izdelanem razvojnem programu. Cilj, ki smo ga postavili za uspešno tekoče poslovanje, povežujemo z že omenjeno željo, da zadržimo realni standard delavcev.

Za ta cilj pa bo potrebno v vseh naših sredinah celotnega kolektiva Železarne Štore veliko naporov, zanj se je vredno boriti in ga tudi uresničiti. To naj bo tudi naš napotek v leto 1984.

Vsem delavcem Železarne Štore in njihovim družinskim članom želimo v novem letu čimveč zdravja in uspehov ter uresničevanja vseh načrtovanih želja.

Predsednik poslovnega odbora
DUŠAN BURNIK, dipl. inž.

PRED NAMI SO POMEMBNE NALOGE

Ob zaključku leta je prav, da se ozremo na opravljeno delo, ki je vezano na dobo enega leta. Osnovna usmeritev sindikata je približevanje delovanja na čim večjo širino, to je na čim kvalitetnejše delovanje osnovnih organizacij zveze sindikatov v TOZD in delovnih skupnostih, na nivoju konference pa, da so vse komisije aktivne in da vsi kot celota sledimo paroli, da vse, kar je pomembno za delavca, ne sme mimo sindikata. Temu cilju smo sledili, na kar smo kolektivno vplivali v izvršnem odboru konference in v izvršnih odborih OO ZS TOZD/DS. Skupno delo je temeljilo na stalnih nalogah, kot so gospodarjenje, družbeni in osebni standard in ostale tekoče naloge.

Pri gospodarjenju smo posvečali največjo pozornost tekočemu spremljanju rezultatov gospodarjenja, vključevanju v izboljšanje rezultatov dela, odpravljanju negativnih rezultatov dela, vztrajanju na izvozu, zmanjševanju stroškov poslovanja in družbene režije, obvladovanju tehnološke in delovne discipline, varstvu pri delu, izboljšanju delovnih pogojev, inovacijski dejavnosti in drugim pomembnim nalogam. Skupni napor vseh delavcev so tudi zasluga, da smo uspeli doseči največje poslovne uspehe v Slovenskih železarnah in tudi izplačali največje povprečne osebne dohodek v SOZD, vendar so ti še vedno manjši, kot je rast življenjskih stroškov.

Na področju družbenega standarda smo poleg stalnih nalog namenili večjo vlogo za povečanje počitniških kapacitet za letovanje na Rabu, kjer potekajo priprave za razširitev in posodobitev počitniškega doma, ter za uvedbo zimskega letovanja na Kopah. Večja aktivnost je bila namenjena tudi rekreativni dejavnosti, a večji poudarek kvaliteti srečan in izletov članov kolektiva.

V letu, ki je pred nami, bomo poleg obstoječih nalog, katere prenašamo, še povečali aktivnost pri izvajanju dolgoročne gospodarske stabilizacije, ki bo vgrajena v gospodarskem načrtu za leto 1984. Naš skupni cilj in naloga je, da z doseganjem rezultatov iz gospodarskega načrta omogočimo ustavev padca realnega osebnega standarda. Zaradi tega izredno zahtevnega cilja in naloge se moramo v vseh sredinah oz. vsak posameznik aktivno in z vso odgovornostjo vključiti v realizacijo zadanih nalog, ko bomo sprejeli gospodarski načrt.

Pred nami bodo še druge pomembne naloge, kot so kvalitetno nadaljevanje priprav za realizacijo reorganizacije, predvsem izredno odgovorno politično delo, ko bo potrebno zagotoviti pravilno usmeritev vseh delavcev do sprejemanja in izvajanja vseh programov, ki jih sedaj pripravlja 12 programskih teamov. Nadaljevati moramo usklajevanje pripomb iz prvega kroga razprave o spremembah samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev čistega dohodka, sredstev za osebne dohodek in sklada skupne porabe. Osnovno izhodišče izvršnega odbora pri konferenci OO ZS Železarne Štore je, da mora biti osebni dohodek še v večji meri odvisen od rezultatov dela in pogojev dela ne glede na položaj. Prav tako moramo višje vrednotiti znanje, vendar samo znanje, ki nam doprinaša k večjim rezultatom dela.

Ob prehodu v leto 1984 želim v imenu najožjih sodelavcev in v svojem imenu, da bi vsi živeli v miru in da bi lahko nemoteno in zdravi opravljali svoje naloge. Vsem članom našega kolektiva, našim upokojencem in vsoletnikom pa zdravja in sreče v Novem letu! Potrata Florjan

1984 . . . ?

Med naše sodelavce sem šla z namenom, da povedo, s kakšnimi občutki in željami pričakujejo prihajajoče novo leto 1984.

Franc MOHORIC – telefonist

Nič ne razmišljam o njem. Važno je, da ta mine. Ne pričakujem nič dobrega.

Rudi ŠTANTE – rekreator

Srednje, kaj naj še dodam? Sem poln upanja. Večje razumevanje za rekreacijo v ŽS glede udeleževanja žensk in mladine, ki sedaj stoje ob strani.

Anton GRACNER – valjar

Pričakujem novo stanovanje. Želim si, da bi se več sredstev namenilo za modernizacijo obrata, da bi bilo delo lažje. Sreče vsem!

Frido FUKS – skupinovodja

Želja imam veliko. Da bi bilo dosti dela. Doma imam več ali manj vse urejeno in sem zadovoljen.

Nevzet BAJREKTAREVIČ – valjar

Da bi bilo tako kot do sedaj. Z delom sem zadovoljen. Novoletne praznike bom preživel v družinskem krogu doma v Pužinu.

Milan ŽEŽELJ – valjar

V ŽS sem zaposlen šele nekaj dni. Počutim se zelo dobro tudi na delovnem mestu. Novo leto bom pričakal doma. Vsem sodelavcem želim sreče v novem letu z željo, da bi bilo boljše kot staro.

Bojan PLANKO – strojni ključavničar

Da bi bilo bolje kot do sedaj doma in v službi. Z delom sem zadovoljen. Delovni pogoji niso najboljši. Ne vem še, kje bom silvestroval, gotovo pa skupaj s svojim dekletom.

Zdravko NUŽDIČ – strojnik

Imam občutek in upanje, da bo bolje kot letos. Želim, da bi bili delovni uspehi še boljši. Na delovnem mestu se dobro počutim, z delovdaj se razumemo; delovni pogoji so sicer res težji, vendar sem se na to že navadil. Saj se moraš! Povsem možno je, da bom vstopil v novo leto na delovnem mestu; sicer bi ga preživel z družino doma v Bosni. Preko Železarja želim vsem, posebno še svojim najožjim sodelavcem, veliko dobrega razpoloženja.

Roman ZAPUŠEK – tehnolog

Več strpnosti in prizadevanj za medsebojne boljše odnose, s čimer bomo lažje premagovali današnje gospodarske težave. Do sedaj smo za to premalo naredili. Sodelavcem želim vse najlepše, veliko delovnih uspehov in prizadevanj za boljši jutri.

KOMERČKI Zvonko – topilec

Z delom sem zadovoljen. Sicer sem šele začel delati. Zdi se mi naporno. Za novo leto bom doma. Imel bom dopust. Silvestroval bom s prijatelji v Atomskih toplicah. Posebnih želja nimam. Sodelavcem želim, da bi prijetno silvestrovali.

(Nadaljevanje na 3. strani)

TRIGLAVSKI DOM

Pred avditorijem jugoslovanske javnosti je bil 17. septembra 1983 povečan in prenovljen Triglavski dom na Kredarici svečano odprt. Od izdelane idejne zasnove do uresničitve projekta ni poteklo niti dve leti, delo na Kredarici pa je v poletjih 1982 in 1983 trajalo le okrog 6 mesecev, kar pomeni, da smo z uspehom celotne akcije Triglavski dom lahko zadovoljni.

Delovna ustvarjalnost na višini 2.515 m je učinek vzajemnosti celotne Slovenije, OZD, institucij, obrtnikov in občanov. Triglav je narodni simbol in ponos ter magična moč razvoja našega gorništvja, kar se je odsevalo tudi v akciji za Triglavski dom. Tudi delež vaše organizacije pomeni vgrajen kamen v našo najvišjo gorsko postojanko, zato se vam za vaše razumevanje in domoljubno zavest iskreno zahvaljujemo.

Naložba z dopolnilnimi deli v letu 1984 in stroški financiranja vred je 90 % že pokrita z zbranimi sredstvi. Odprta je le še anuiteta z dospelostjo leta 1986. Upamo, da bomo ta problem rešili z raširitivijo števila uporabnikov družbenih sredstev in občanov s prisotnostjo v Triglavskem domu.

Planinsko društvo Ljubljana-matica
Predsednik Gregor Klančnik

1984 . . . ?

(Nadaljevanje z 2. strani)

SPOLENAK Jože – vodja priprave vložka

Želja in problemov je dovolj. Želim si, da bi bilo v novem letu v obratu čimmanj problemov, da bi bili vsi delavci osveščeni, kako lahko s svojim discipliniranim in dobrim delom pripomorejo k še boljšim rezultatom. Osebnih želja posebnih nimam. Silvestroval bom v družinskem krogu doma. Sodelavcem želim srečno novo leto.

KURBALE Roman – pomočnik topilca

Čeravno je delo naporno, sem zadovoljen. V novem letu ne bi smelo biti slabše. S sodelavci se razumemo, tudi z vodilnimi. Silvestroval ne bom doma. Vsem sodelavcem želim tisto, kar si sami najbolj želijo.

INKRET Anton – delovodja adjustaže

Če sem odkrit to leto je bilo slabo. Kako še bo ne vemo. Problemov je dovolj – preveč. Vsega manjka. Z delovnim mestom sem kar zadovoljen. Dela je vedno dovolj. Silvestroval bom doma. Vsem skupaj želim veliko delovnih uspehov in srečnega.

JELENC Martin – predvaljar

Moramo biti optimisti.

ŽAVSKI Štefan – predvaljar

Včasih je v redu, včasih ne. Lahko bi bilo boljše. Tudi OD bi glede na vse podražitve moral biti višji.

Več delovnih uspehov in srečno novo leto.

LUKAČEK Marko – skupinovodja

Bomo še videli, kako bo. Želim si boljše delovne pogoje. Samo delo je sicer v redu. Za OD tako vemo, vsak si želi, da bi bili boljši.

Silvestroval bom z družino doma, kot običajno.

MRAZ Franc – žarilec

Delo je srednje težko. Vsakega je nekaj. Delo na izmene ni prijazno, predvsem nočna je najhujša. Premalo zaslužimo glede na podražitve. Tudi to sil-

vestrsko noč bom preživel na delovnem mestu. Kako izgleda silvestrska noč na delovnem mestu? Žalostna. Drugi se veselijo . . . mi pa prebijemo to noč še posebno dolgih 8 ur ob radenski in trimvitu.

Srečnega!

Djemal SOFTIĆ – livar

Pričakujem boljše delovno mesto; livarsko delo je težko, zaradi zastarele tehnologije. Novo leto bom preživel z družino. Vsem sodelavcev, predvsem iz livarne I in II, želim mnogo sreče.

Karl PUNGARŠEK – prebodar

Najprej si želim boljše delovne uspehe, izboljšanje medsebojnih odnosov, več odgovornosti do dela tudi od vodilnih. Delovno mesto bi lahko bilo boljše, če bi se popravili delovni pogoji; tudi k pravilnemu nagrajevanju po rezultatih dela moramo čimprej pristopiti. Osebo sem zadovoljen.

Milan KOLAR – prebodar II

V letu 1984 bi si želel, da bi bilo v svetu več miru, da bi krize minile. O OD menim, da so kar v redu. Vsem želim zdravja in osebnega zadovoljstva ter seveda veliko delovnih uspehov.

Franc KROFLIČ – skrbnik objektov

Želim si, da bi se vsi imeli lepo. Da bi pili dobro vino! Je kar v redu, samo da ne bi bilo slabše.

Drago FLIS – načrtovalec preventivnega vzdrževanja

Manj reorganizacij, več dežja . . . Pa vso srečo!

Anton ŠRAMEL – vratar

Nimam posebnih želja. Morda to, da bi se vsi zavestno začeli ukvarjati z mislijo, da je delovna disciplina nujna in ena izmed najlepših vrlin.

Florjan POTRATA – vodja oddelka

Imam dobre občutke. Zakaj? Zato, ker je že tako resno, da se bo moral sleherni zamisliti nad ležernostjo in postoriti vse, da bo pripomogel k našemu skupnemu cilju.

Tone MOTOH – tajnik DPO

Imam neprijetne občutke in strah z ozirom na situacijo, ki je pred nami.

Skok v Novo leto bo hiter, leto bo prestopno – torej malo daljše. Kaj nam bo prineslo? Ne vemo še. Vsi pa si gotovo želimo srečnega, zdravega in mirnega.

Torej srečno!

ANA T.

EN MESEC PRED IZTEKOM LETA ŽE DOSEŽEN LETNI PLAN

V obdelovalnici ulitkov, TOZD mehanska obdelava, smo že v mesecu novembru dosegli planirano proizvodnjo za leto 1983, oziroma jo celo presegli za 3 %. Tako smo obdelali 952,3 ton ulitkov, dobavljenih iz obeh livarn ter zunanjih DO. Plan obdelave ulitkov smo za letošnje leto postavili na 926,7 ton. Pri tem moramo poudariti, da smo operativne plane, ki so bili postavljeni v okviru dinamičnega plana, v vseh mesecih redno presegali, čeprav smo imeli do septembra nekaj težav zaradi pomanjkanja kadrov v neposredni proizvodnji. Te težave smo morali premagovati med ostalim tudi z nadurnim delom.

Priznavamo, da je na letošnji uspeh delno vplival ustrezen izbor proizvodov, imeli smo nekaj več kot običajno težjih obdelovancev. Prav tako so velike zasluge za doseženo proizvodnjo v dobri oskrbi materiala iz obeh livarn, razen v nekaterih izjemah. Ne gre pa pri tem prezreti najvažnejšega prispevka k proizvodnji, prizadevanje vseh delavcev naše TOZD ter PP, od terminiranja do končne obdelave. Uspeha smo vsi veseli – še posebno, ker smo letošnji plan postavili 11 % više od lanskega leta, ob normalni dobavi ulitkov v decembru pa jih bomo obdelali še nadaljnjih 11 % nad letošnjim planom.

K uspehu vsem iskrene čestitke!

Alojz Šramel, ing.

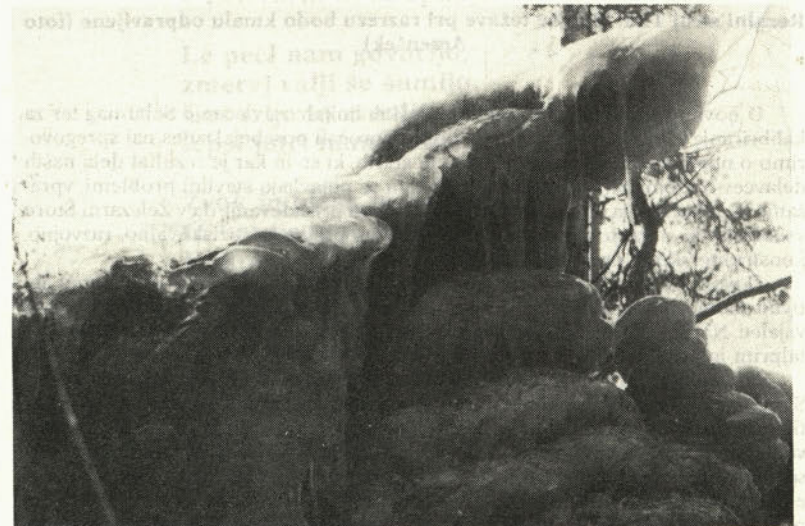
Jeklovlek – novi stroji – inovacije

»Zaradi zavisti v kolektivih prihaja nenehno do večjih ali manjših, odkritih ali prikritih, latentnih konfliktov med konstrukterji in okoljem. Uravnolovka namreč ni samo zahteva enakih osebnih dohodkov, marveč tudi enakih delovnih rezultatov. Okolje pri nas ne prenese in ne trpi izrednih delovnih uspehov, ne dopušča, da bi se posameznik dvignil nad svojo okolico. Pravica do enakega vpliva na odločanje pri upravljanju se razširja tudi na prisiljeno enakost v delovnih rezultatih, uspehih, storilnosti in priznanju. Večji uspehi se skrivajo za anonimnostjo najustvarjalnejših konstrukterjev s trditvijo, da so rezultat skupinskega dela, izumi pa se utapljaajo v službeni dolžnosti. Velika večina manj kvalificiranih in izobraženih ploska takšnim trditvam, ki so v bistvu diskriminatorne. Ta splošna psihologija zaviralnih momentov je pripeljala do škodljive situacije, da so se najbolj ustvarjalni konstrukterji potegnili vase, izginili so v povprečnost ter ne začenjajo in nočejo prevzemati niti rizika niti odgovornosti za nove in neznane proizvode. Veliki konstrukcijski biroji so postali jalovi ter ne kažejo nikakršnih novih rezultatov. Soglašajo z nakupom tuje dokumentacije ter delujejo na njeni prilagoditvi za potrebe in možnosti svojih proizvodnih obratov, kar pa je povsem rutinsko in neustvarjalno delo. Posledice se kažejo na upadanju domačih patentov, zlasti tistih iz delovnih organizacij, in na vse manjšem deležu naše dežele pri svetovnem tehničnem napredku.«

To je citat iz članka dr. ing. Marka Kosa v Naših razgledih dne 4. 11. 1983 z naslovom Jugoslovanski konstrukterski sindrom in podnaslovom Nimamo inovacijskega podsistema ter O vzrokih, zavoljo katerih je naš industrijski sistem zastarel in gospodarsko nekonkurenčen. Ne glede na ugotovitve vodilnih politikov pravi, da se dejanska odvisnost Jugoslavije od tujih licenc v letih, po letu inovacij 1975, 1976, še povečuje. Kot enega glavnih razlogov navaja, da pri nas ni dovolj razvito konstrukterstvo, ki pomeni inovacijski podsistem v proizvodnih sistemih. Stanje se še slabša, zaostajanje je vse večje in v svojem članku išče dr. Kos vzroke tega stanja ter tudi rešitve.

Zakaj tako dolg uvod? Zakaj citiranje? Veliko tega, kar je v tem članku navedeno, drži tudi za Zelezarno Štore. Res je večkrat vprašljivo, kaj je to kreativnost, kaj je inventivnost in kdo so pravzaprav strokovnjaki. Če smo dovolj kritični oz.

(Nadaljevanje na 4. strani)

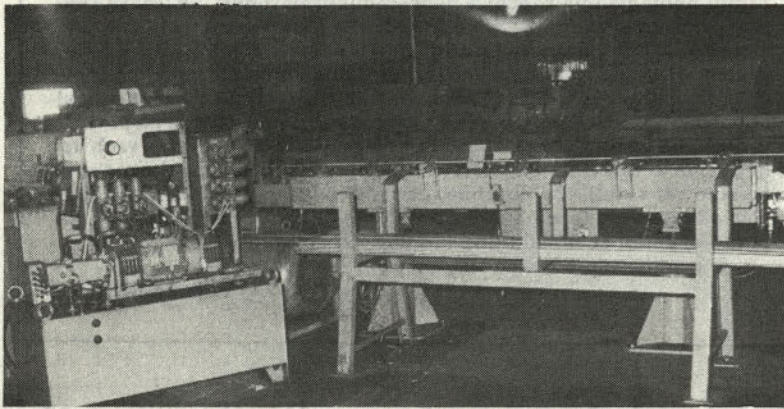


Skladovnica mraza (foto Barič)

Jeklovlek – novi stroji – inovacije

(Nadaljevanje s 3. strani)

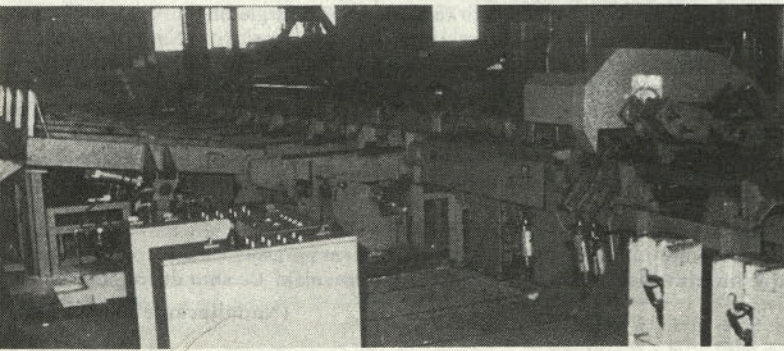
tudi samokritični, lahko trdimo, da veliko »strokovnjakov« ne dela kreativno in niso inventivni. In vendar trdim, da za Železarno Štore v celoti, kakor tudi posebej za Jeklovlek, ki je del te celote, te zelo kritične navedbe in kritizirana miselnost ne veljajo povsem. Res smo še bolj na začetku poti, trudimo pa se, da bi ujeli tiste tokove, ki z lastnim znanjem, razvojem itd. lahko pripomorejo k uspešnejšemu gospodarjenju in prestrukturiranju našega gospodarstva.



Na brusilnih strojih je vse več domačih transportnih valjčnic (foto Arzenšek)

Vzpodbuda je prišla leta 1975, ko je takratna komisija za inovacije pod vodstvom ing. Halerja znala izrabiti tudi politično podporo v letu inovacij. Posledica je bilo profesionalno obravnavanje inovacij, ustanovitev društva DIATI, vsakoletno večanje števila inovacij in racionalizacij ter vse večje spodbujanje za reševanje tekočih problemov proizvodnje in investicijske dejavnosti. O uspehih govori že dejstvo, da tudi v teh letih zaostrenih pogojev gospodarjenja vedno uspevamo najti ustrezne rešitve za nemoteno vodenje proizvodnih procesov in ustvarjanje dohodka. Inovacije, racionalizacije DIATI itd. že davno niso več samo politična akcija, pač pa vsak dan bolj in bolj način dela, ki ni prišel sam od sebe, ampak je rezultat dela, ljudi, kot so bili: ing. Gabršček, ing. Krošl, Renčelj Vlado, in katerih delo danes nadaljujejo zelo uspešno ing. Haler, ing. Selčan, ing. Mackovšek, seveda ob podpori kolektivnega poslovodnega organa in družbeno-političnih organizacij.

V takem okolju, ob tej miselnosti, smo gradili in opremljali naš novi jeklovlek. Leto 1983 gre h koncu in končujemo tudi investicijo v jeklovleku. Mineva doslej najburnejše obdobje in zato čutimo potrebo, da javnost seznanimo z našimi prizadevanji.



Rezalni stroj TBJ. Manjše težave pri razrezu bodo kmalu odpravljene (foto Arzenšek)

O novih pridobitvah, to je o tehnoloških linijah: za vlečenje Schumag ter za kalibriranje in ravnanje Kieserling, bomo poročali posebej. Danes naj spregovorimo o novih strojih in o mehaniziranju starih, ki so in kar je rezultat dela naših delavcev in domačih proizvajalcev. Ob tem se pojavljajo številni problemi, vprašanja in razmišljanja, ki se ujemajo tudi z našimi prizadevanji, da v Železarni Štore vsebinsko in organizacijsko najdemo pravilne oblike za raziskovalno, razvojno, konstruktersko in projektantsko dejavnost.

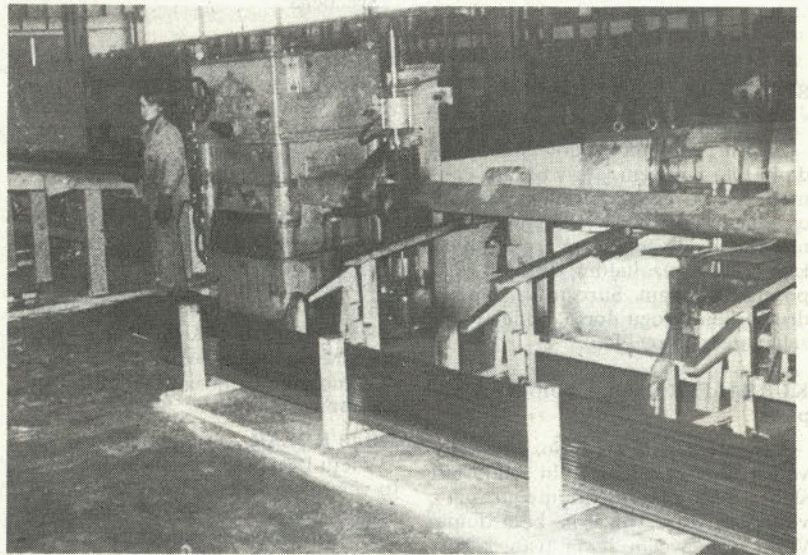
Govora bo torej o novih strojih. Pri tem bomo izpustili vse tiste, kjer smo aktivno sodelovali pri njihovem kreiranju, a se je dokumentacija izdelala pri proizvajalcu. Naj jih le naštejemo: centralni sistem za hladilno emulzijo Jeklo, Ruše-Metalprim in peskalni stroj za palice Gostol.

Naj začnem pri pripravi predprofilov. Na novo smo rešili izdelavo konic. Skupno z našim inženiringom Gorilniki in Strojno tovarno Trbovlje smo projektirali in izdelali novo linijo, to je: nakladalno mizo s prevlačnikom, pečko za segrevanje konic palic ter valjčnico in strojem za izdelavo konic, katerega delovni, ekscenter valji imajo premer 160 mm. Celotna naprava je sestavljena iz standardnih elementov, sestavov in podsestavov podobnih konstrukcij in v svoji izvedbi, na podlagi dosedanjih izkušenj, popolnoma ustreza potrebam in zahtevam pri izdelavi konic.

Optimalno smo rešili tudi ozko grlo, ki smo ga imeli pri ravnanju okroglih profilov za brušenje. Na podlagi znanih rešitev smo z našimi izkušnjami na novo konstruirali nove ravnalne stroje ter mehanizirali stare. Tako sedaj uspešno mehanizirano deluje dvovaljni ravnalni stroj RS 10, ki je bil pred leti izdelan v STT na podlagi domače dokumentacije, prirejene po tuji opremi. Na enak način bomo mehanizirali tudi najstarejši ravnalni stroj Pbr 2, enakega novega z dopolnitvami pa smo vključili v kalibrirno-ravnalno linijo Kieserling. Čeprav ima ta ravnalni stroj določene elemente prevzete prav z opreme tega proizvajalca, le-ta priznava naše rešitve in jih popolnoma sprejema ter po elektro in regulacijski plati vgrajuje v svoj del opreme.

Popolnoma nov je dvovaljni ravnalni stroj RST 20. Za izvedbo smo povzeli naj-uspešnejše rešitve tovrstnih strojev, ki jih poznamo pri nas, obogatene z dopolnitvami na podlagi lastnih izkušenj. Rezultat je stroj, ki povsem uspešno nadomešča enake od dobaviteljev iz zahodne Evrope. Kako smo ga dobili? Osrednji del je izdelala Strojna tovarna Trbovlje, nakladalno mizo, dovodni žleb, dovodni duo, odvodni duo, odvodni žleb ter sortirni žep Elkov iz Laškega. Elektromotorje za pogon smo naročili pri Severju, Subotica in Elektrokovine Maribor. Reduktorji so proizvod Strojne iz Maribora, kardani za prenos na ravnalne valje pa so iz Mostarja, proizvajalca SOKO. Pnevmatika je iz Prve petoletke, Trstenik in TIO, Verige-Lesce. Elektroomaro in komandni pult je izdelala elektrodelaonica v TOZD vzdrževanje. Vodila in vodilne puše je dobavilo Kovinostugarstvo Gomilšek iz Ptujja, medtem ko so ravnalni valji proizvod naše livarne in mehanske obdelave. Ležajna ohišja smo izdelali sami v jeklovleku, zraven pa še številne manjše pripomočke ter hladilni sistem z emulzijo: rezervoar, črpalke in razvod. Dovod je urejen iz centralnega sistema. Na podlagi prvih izkušenj in po prvih težavah stroj uspešno obratuje. Največji problem je še razmeroma nekvalitetna pnevmatska oprema TIO. Ravnalni stroj bi lahko tudi uvozili, težko sicer zaradi potrebnih dovoljenj, a kar je najpomembnejše, bil bi trikrat dražji, plačilo pa bi bilo seveda v devizah.

Mehanizirali smo dovod in odvod na peskalnem stroju za palice TR 45, mehanizirali dovod na vlečni klopi TRb 40 in vse novejšje brusilne stroje opremili z doma izdelanimi transportnimi valjčnicami, z nakladalnimi mizami in zbiralnimi žepi vred.



Ravnalni stroj RST 20 že uspešno obratuje (foto Arzenšek)

Po številnih težavah nam je uspelo aktivirati tudi rezalni stroj, ki smo ga projektirali sami in skupno s Tehničnim birojem na Jesenicah izdelali delavniške načrte. Tudi ta stroj smo sestavljali: Elkov, Sever, Strojna, TIO, IMP, Prva petoletka, Gostol, naše vzdrževanje itd. Za valjarno II je izdelan enak stroj, ki še ne obratuje, saj še vedno manjka elektromotor, izdelek Severja iz Subotice, in zato tudi ni dokončana montaža. Upamo le, da bodo naše izkušnje zmanjšale zagonske težave na tem stroju.

Se bi lahko naštevali. Na delovnih pripravah in napravah nam je uspela še vrsta manjših in večjih posegov, ki so vsi prispevali k lažjemu, mehaniziranemu in varnejšemu delu. Vendar naj bo tokrat dovolj, saj vsako naštevavanje počasi postaja dolgočasno. S pričujočim člankom želimo poudariti, da smo v jeklovleku marsikaj naredili sami. Seveda nas sedanji uspehi ne smejo uspavati. Razvoj je edini porok za uspešnost proizvodnje, zato bomo še naprej bedeli nad tehnologijo in opremo, ki nam dajeta vsakdanji kruh.

Marolt Boris, dipl. ing.

rast yu '84

Jugoslavenska izložba izuma,
tehničkih unapređenja i noviteta

**MJESTO
RAZMJENE
IDEJA I
STVARALAŠTVA
RIJEKA 1984.
31. MAJ - 8. JUNI**

Trganje jeklenih vezi

IVAN VIDIC

Pričakovana, tretja letošnja podražitev jekla (za tretjino), bo bolj dokaz inflacijskih gibanj kot pa poskus, da bi popravili cenovna neskladja. Tudi porabniki jekla, kot tudi porabniki in predelovalci drugih kovin, niso preveč vroče krvno komentirali zahtev jugoslovanskih železarn. Železarne in predelovalci te dni bolj razmišljajo o realnosti napovedi, da bi črna metalurgija prihodnje leto izdelala pet milijonov ton jeklenih izdelkov. Tehnično in tehnološko je to mogoče, vendar...

To bi pomenilo 13 odstotkov več, kot železarne načrtujejo letos (a te proizvodnje zaradi pomanjkanja reprovromateriala, koks in deviz za uvoz ne uresničujejo). Po drugi strani pa je to količina, ki ne ustreza niti ambicijam železarn, da bi trgu in izvozu ponudile kaj več, niti ne apetitom industrije predelave kovin, katere potrebe so precej večje.

Prav industrija predelave kovin sodi med tiste panoge, ki nenehno večajo izvoz. Pred dvema letoma je ta industrija izvozila za 3 milijarde in 650 milijonov dolarjev izdelkov, lani nekaj manj (3,512 milijarde dolarjev), letos naj bi 3,7 milijarde dolarjev. V industriji predelave kovin trdijo, da bi lahko prihodnje leto izvozili tudi za 4,5 milijarde dolarjev (če bodo dobivali dogovorjene količine jekla in drugih kovin). Res pa je, da je črna metalurgija - zaradi že naštetih pomanjkanj - v desetih mesecih letos izdelala le 86 odstotkov načrtovanih jeklenih izdelkov in domačim predelovalcem dobavila komaj dva milijona ton (ali pol milijona ton manj od pričakovanih), zato pa je od podpisnikov družbenega dogovora na drugi strani dobila komaj 40 odstotkov dogovorjenih deviz za nakup reprovromaterialov, koks in starega železa.

Zato železarne vse več izvažajo: pred tremi leti 8,2 odstotka proizvodnje, letos 16 odstotkov.

V vseh treh reprovromerigah (črna, barvasta metalurgija in predelava), ki jih bolj povezujejo vsiljeni sporazumi in dogovori, manj pa skupne usode in interesi, tarnajo, da bi morala metalurgija dobiti zven in pomen infrastrukturne dejavnosti (kar pomeni olajšave, jamstva, zaščite, spodbude itn.) in da ne sme biti le predmet navadne tržne igre, kar je, žal, še prevečkrat pravi naziv za pozive gospodarstvu, naj se med seboj trdneje poveže.

Največjo proizvodnjo je črna metalurgija dosegla leta 1981, od takrat pa

stagnira. Združenje železarn, ki je najstarejše med panožnimi združenji, je pred dvajsetimi leti zadnjič razgrnilo svoj neodvisen proizvodni in investicijski načrt in predlagalo naložbe, ki bi dovoljevale 4,8 milijona ton jekla v letu 1970. Železarne so se tisti čas tudi dogovorile o delitvi dela, ki bi zagotovila racionalno proizvodnjo, izdelali so investicijske načrte, kupili tudi del opreme. Ta program so dve leti pozneje zamenjali z družbenim planom 1965-1970, ki je napovedoval 3,2 milijona ton jekla v letu 1970. To proizvodnjo so metalurgi dosegli leta 1978. V petletnem planu 1975 do 1980 so metalurgiji namenili nov zamah: leta 1980 so napovedali 6,5 milijona ton jekla. Pa ustreznih zmogljivosti niso zgradili, niso pa izpolnili niti drugih usmeritev: domača železovna ruda, surovo železo, surovo jeklo, čimmanj uvoza in starega železa. Proizvodnja surovin je nazadovala, uvoz naraščal, železarne so se preusmerile v gradnjo predelovalnih zmogljivosti, na uporabo starega železa kot osnovne surovine. Razumljivo, ko vemo, da naložbe v primarne zmogljivosti terjajo veliko več denarja in takšne zmogljivosti, ki jih sama ne zmore nobena železarna, tudi ob popolni podpori svoje republike.

Poznavalci razmer v jugoslovanski in ne samo jugoslovanski metalurgiji so trdno prepričani, da razvoja metalurgije ne bo, če se vanj ne vključijo finančne ustanove, če ne bo industrije jekla finansiral vsak Jugoslovian. Ali drugače: najprej se moramo dogovoriti, kakšno predelovalno industrijo hočemo, šele potem, kakšno jeklarsko industrijo potrebujemo in kako jo bomo finansirali. Časi preprostega in poceni uvoza surovin so minili, pa tudi časi, ko so v pogovorih o oblikovanju cen zmagovali tisti, ki so razvoj predelave videli v poceni uvoznem jeklu. Cene domačega jekla so bile vrsto let prenizke (zdaj pa dve leti hitro naraščajo), cene energije, surovin so hitro naraščale.

Tako je treba predlog, da bi tri panoge, tri reprovromerige, strnjene in povezane v eno samo, lahko ponudile povsem novo zasnovo razvoja jugoslovanske metalurgije, jemati z rezervo. Marsikaj je zamujenega, bolj malo pa je mogoče popraviti čez noč. Se zlasti, če sedanje zmogljivosti naše metalurgije primerjamo s svetovnimi razmerji uspešnosti in rentabilnosti.

(Delo 7. 12. 1983)

OBRAVNAVANE INOVACIJE

Komisija za gospodarjenje TOZD transport je na 12. redni seji dne 19. 10. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednji sklep:

1. Predlog tov. Zupanca Jožeta iz TOZD transport št. 869, »Zaščita luči na vozilu TATRA«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 2a.

Komisija za gospodarjenje TOZD elektroplavž je na 10. redni seji dne 23. 11. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Predlog tov. Primca Petra in Majerja Jožeta iz TOZD energetika št. 800, »Kontrola vžiga TH plina na kaminih čistega in surovega plina«, se sprejme. Avtorjema pripada eno posebno plačilo, ki je bilo izračunano na osnovi prihrankov 262.460,80 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2b.

2. Predlog tov. Kučiša Tomislava in Janžekoviča Srečka iz TOZD elektroplavž ter tov. Hrastnika Petra iz DS priprava proizvodnje št. 826, »Pokrov za napravo odzveplanja«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 617.163,70 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2b.

3. Predlog tov. Stanojeviča Miloša iz TOZD vzdrževanje št. 500, »Izboljšava na vodnih skodelah«, se sprejme. Avtorju pripada eno posebno plačilo, ki je bilo izračunano na osnovi prihrankov 1.014.277,00 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2a.

4. Inovacija tov. Kučiša Tomislava iz TOZD elektroplavž št. 490, »Odzveplanje grodlja«, se odobri izplačilo tretjega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 3.096.562,67 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2b.

Komisija za gospodarjenje TOZD valjarna II je na 11. redni seji dne 28. 10. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Za inovacijo tov. Godicljia Franca iz TOZD vzdrževanje št. 464, »Rekonstrukcija el. krmilja na koračni peči 1 in 2«, se odobri izplačilo tretjega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 228.647,45 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2b.

2. Za inovacijo tov. Drogenika Ivana iz TOZD valjarna II št. 606, »Rezervoar za hladilno tekočino«, se odobri izplačilo drugega in tretjega posebnega plačila. Drugo je bilo izračunano na osnovi povprečnih prihrankov 89.826,02 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1a. Tretje pa je bilo izračunano na osnovi povprečnih prihrankov 144.569,14 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1a.

3. Predlog tov. Planinška Antona iz TOZD kontrola kakovosti št. 818, »Prestavitev reflektorjev za dodatno razsvetlavo v adjustaži valjarne II«, se sprejme. Avtorju pripada pavšalno plačilo.

4. Predlog tov. Žavskega Štefana iz TOZD valjarna II št. 850, »Sprememba odvoda pri odrezovalnih škarjah«, se sprejme. Avtorju pripada pavšalno plačilo.

Komisija za gospodarjenje TOZD jeklarna je na 9. redni seji dne 18. 10. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednja sklepa:

1. Za inovacijo tov. Kojtererija Vlada in Božička Benjamina iz TOZD energetika št. 836, »Kaseta za merjenje dolžine in rezanje gredic«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 249.036,36 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2b.

2. Za inovacijo tov. Buriča Alojza, ing. iz TOZD jeklarna št. 775, »Kontejner za prevoz apna«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 1.416.929,60 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2b.

Komisija za racionalizacije TOZD livarna I je na 11. seji dne 22. 11. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednji sklep:

1. Za inovacijo tov. Rabuze Antona iz TOZD vzdrževanje št. 741, »Racionalizacija čiščenja gorilcev Brockman žarilne peči«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 9.301,92 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2b.

Služba za inovacije

NOVOLETNA '84

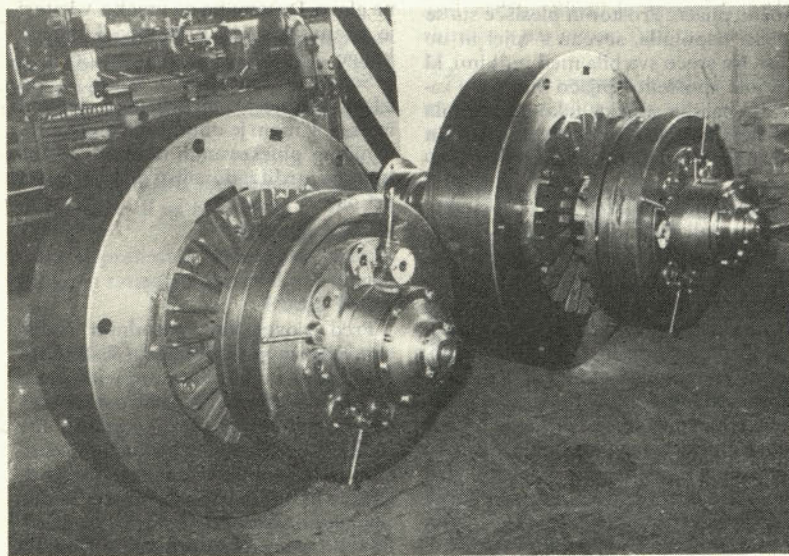
Novo leto, rojstvo leta,
drugo leto se obeta.
Nekaterim mirovanje,
v Železarni ni še spanje.

Le peči nam govorijo,
zmeraj valji še šumijo.
Govorijo in zvenijo,
lepši jutri nam želijo.

Zvok in blesk je teh peči,
to kot tisoč je luči.
Kakor reka se prepleta,
drugo leto nam obeta.

Novo leto nam prinese
nove cene ter le večje breme.
Kako le naj se veselimo,
naslednje leto preživimo!

Košir Silvester - G. m.



Sklopke z zavoro DA 315 izdelane v TOZD MO kot sestavni del težkih stiskalnic, ki jih izdeluje Metalna Maribor (foto Arzenšek)

Financiranje zalog v DO Železarni Štore

Temeljni cilj politike financiranja ekonomske celice (OZD) je takšna ureditev financiranja, ob kateri so zagotovljeni pogoji za dolgoročno zagotavljanje likvidnosti (solventnosti) ob hkratni uresničitvi načrtovanih razvojnih ciljev OZD.

Če torej s financiranjem pojmujejo preskrbo finančnih virov in njihovo razporejanje, tako za potrebe tekoče reprodukcije kot tudi za uresničevanje načrtovanega razvoja OZD, je jasno vidna temeljna dilema (alternativa) vsake ekonomske celice, tj. koliko razpoložljivih (omejenih) virov razporediti za potrebe tekoče reprodukcije in kako hkrati zagotoviti razvoj in rast OZD.

V razmerah visoke inflacije v gospodarstvu, stabilizacijsko naravnani kreditno-monetarni politiki (zmanjšanje možnosati najemanja kreditov), visoki obrestni meri (kot cenil tuje akumulacije), konstantno nizki akumulativnosti združenega dela, ob hkratni zaostri tvosti ostalih pogojev gospodarjenja (zlasti pomanjkanje surovin in repromateriala na domačem trgu in težave pri zagotavljanju le-teh iz uvoza), so odločitve v zvezi s financiranjem še toliko pomembnejše, morebitne napačne usmeritve pa toliko usodnejše za finančni položaj in s tem perspektivo OZD.

Permanentna naloga politike financiranja OZD so torej stalna prizadevanja za:

- pridobitev čim več kvalitetnih virov, tako lastnih kot tudi tujih – zunanje akumulacije (sovlaganja, dolgoročni krediti);
- zagotovitev čim večje racionalnosti v angažiranju virov oziroma omejevanje naložb v realne okvire.

Namen tega sestavka ni le obravnavanje financiranja DO Železarne Štore v celoti, temveč le tistega njegovega dela, ki se nanaša na zagotavljanje finančnih virov za potrebe tekoče reprodukcije, to je financiranje obratnih sredstev. Če smo za finančni položaj DO Železarne Štore koncem leta 1982 lahko ugotovili, da je dokaj ugoden, saj je DO z dolgoročnimi viri v celoti pokrivala svoje smiselno dolgoročne naložbe (osnovna sredstva, dolgoročne finančne naložbe, zaloge), pa je bil v letošnjem (1983.) letu narejen pomemben korak k neskladju med naložbami in viri, kar nedvomno poslabšuje likvidnostni položaj OZD in predstavlja potencialno nevarnost za resne težave pri financiranju tekoče reprodukcije.

Čeprav v tem trenutku ne razpolagamo s podrobnejšo analizo naložb in njihovega financiranja v letošnjem letu, je že ob grobem pregledu finančnega položaja mogoče ugotoviti, da je razloga za takšen premik mogoče iskati v izrednem povečanju zaloga (R-3 in R-6). Le-te so se namreč od 31. 12. 1982, ko so predstavljale 105 mio SD, povečale na skoraj 200 mio SD, torej kar 100 %, pri čemer se razpoložljivi dolgoročni viri v letošnjem letu bistveno niso spremenili (povečali). Seveda je okoli 60 % povečanje kompenzirano z zadržanim inflacijskim dohodkom na kontih razlik, kljub vsemu pa je mogoče oceniti primanjkljaj dolgoročnih virov za financiranje zaloga na okoli 35 mio SD.

Da bi zagotovili ustrezne odnose v okviru naložb in njihovih virov ter s tem ustvarili pogoje za zagotavljanje likvidnosti in solventnosti OZD, so potrebni ukrepi v naslednji smeri:

- proučitev možnosti zmanjšanja zaloga (povsod tam, kjer je to mogoče) in s tem sprostitve angažiranih virov za obratna sredstva);
- zagotovitev pravilnega obravnavanja inflacijskega dohodka oz. preprečitev njegovega vključevanja v rezultate poslovanja ter nadaljevanje dosedanje politike vrednotenja zaloga, s tem da bi kar v največji meri kompenzirali negativne učinke inflacije na področju obratnih sredstev;
- skrb za povečevanje kvalitetnih virov obratnih sredstev, tako v politiki delitve ustvarjenih rezultatov gospodarjenja (ob zaključnem računu), kot tudi s prizadevanji za pridobitev zunanjih dolgoročnih virov (sovlaganja, dolgoročni krediti) za obratna sredstva;
- aktivnejša – agresivnejša prodajna politika na področju doseganja ugodnejših plačilnih pogojev prodaje (povečanje avansov, povečanje gotovinskega priliva ob zmanjšanju plačevanja z menicami), s ciljem zagotoviti hitrejša obračanja in s tem sprostitve virov, angažiranih za financiranje terjatev do kupcev in meničnih terjatev.

Za politiko financiranja DO Železarna Štore je mogoče trditi, da je že v preteklih letih posvečala pozornost financiranju obratnih sredstev, ob nadaljnjem zaostrovanju pogojev gospodarjenja v razmerah naraščajoče inflacije (glede na to, da se obratna sredstva ne revalorizirajo) pa je nadaljevanje takšne politike (oziroma njeno stopnjevanje) le predpogoj za zagotovitev zadovoljivega finančnega položaja in normalnega poteka tekoče reprodukcije.

Andrej Jevšenak

S popotovanja po Sovjetski zvezi

(nadaljevanje in konec)

Poleg zgradb centra, univerze, 19 institutov, knjižnice so tu še bivalni prostori za delavce in študente ter vsi potrebni spremljevalni objekti, celo banka in hotel. Mestece je bilo ob našem obisku skoraj prazno, zato pa je bila plaža ob jezeru polna. Domačih kopalcev ni motila globina, le do 1,5 metra, rjava barva in gostota vode, polna drobnega peska, ki se neprenehoma dviga s plitvega dna; mi pa smo le noge namakali in razmišljali o sinjem Jadranu.

Da slovanska gostoljubnost le ni iz trte zvita, so potrdili komsomolci v Džeržinskem rajonu Novosibirsk. Zvečer so nas povabili na tovariško srečanje v Dom kulture. Večer, ki se je pričel s pozdravnimi govori in čajem iz električnih samovarov, je kaj hitro prerasel v ples, pogovore z domačini ter pitje jabolčnega soka, v katerega so mladinci neuradno primešali vodko. Štiri ure so minile, kot bi mignil, popestrile naše popotovanje in dodale nov kamenček v mozaik vtisov o ZSSR.

Naše potovanje se je že krepko prevesilo v drugi del, ko smo se iz Novosi-

birska z vlakom »Sibirjakom« odpeljali na dobrih 3300 km dolgo pot proti Moskvi. Vreme, ki se je pričelo kisati, nam ni zelo dobrega razpoloženja, enolično Zahodnosibirsko nižino pa je kmalu prekrila noč. Naslednje jutro so nas že pozdravili vzhodni obronki Urala. Se pred zajtrkom smo Slovenci, ki smo v skupini veljali za »specialiste« na geografskem področju, imeli smo tudi solidno zbirko zemljevidov, morali precej časa dopovedovati in dokazovati nekaterim našim sopotnicam, da še nismo v Evropi in da Urala še nismo prešli. Trdovratno so namreč trdile, da so ponoči skozi okno videle veliko pogorje. Kaj so videle, še danes ne vem, gotovo pa to ni bil Ural, niti kakšni drugi hribi, ker jih tam preprosto ni, za takšno vrsto »Potemkinovih vasij« pa tudi še nisem slišal.

Azijo smo zapustili sredi dopoldneva prav nič spektakularno. Ural je v tem srednjem delu, pri Sverdlovsku, visok le okoli 300 metrov, tako da je bolj podoben gričevju kot pa gorovju. Mejo med celinama označuje okoli 3 metre visok bel kamnit obelisk z imeni obeh celin. Do Moskve nam je preostalo še nekaj več kot dan vožnje skozi pokrajino, ki daje precej drugačno podobo kot Sibirija. Čeprav je ozemlje še vedno ravninsko in travnato s posameznimi pasovi gozdov, je precej več obdelane zemlje, predvsem pa je naseljenost bistveno gostejša. Mesta in vasi si ne sledijo več v razmakih ur temveč minut, hiše niso več sibirskih oblik, temveč mnogo bolj podobne našim, predvsem pa je vse polno naselij »dač«. Mesta dajejo pravo rusko podobo, ki smo jo vajeni z razglednic, s cerkvami s čebulastimi kupolami, starimi mestnimi zgradbami in evropskim navdihom.

Ponovno v Moskvi. Z Jaroslavske železniške postaje smo se odpeljali do našega domovanja v hotelu Molodežnja v severnem delu mesta. Zgrajen je bil pred Olimpiado v Moskvi, tako da s stranišči in tuši ni bilo težav. Prosto popoldne smo Slovenci izkoristili za obisk knjigarn in nakup spominkov ter pravega gruzinskega in azerbajdžanskega čaja. Pri teh nakupih je prednjačil Dušan, tako da smo se dobro otovorjeni vrnili v hotel.

Z Dušanov sva opazila, da v hotelu obstajata disco in bar in se odločila, da ti dve sovjetski redkosti preizkusiva. Zvečer sva se napolila do discja, vendar mu hitro obrnila hrbet, saj je v njem prevladovala mladina med 10. in 15. letom. V lepo urejenem baru je bilo okoli 22. ure le deset gostov, pa še ti so gledali televizijo. Ker natakariji mi mizah ni stregel, sva zavzela dva barska stolčka in se odločila za cocktail, poleg šampanjca, kave, konjaka in mineralne vode edino možno pijačo. Prostor in plesišče sta se počasi napolnila, seveda s tujci in ne Rusi. Na srečo sva bila med redkimi, ki sva pila »pošteno« pijačo in modro zadržala barska stolčka, tako da sva bila pri natakariju na »prednostni listi« in spoznala simpatični Slovakinji iz Bratislave.

Naslednje dopoldne smo si vsi skupaj ogledali Puškinovo galerijo, popoldne pa smo šli Slovenci po mestu »zija prodajat«. Napotili smo se v glavno trgovinsko ulico Kalininov prospekt. Njena glavna značilnost so vrste. Opazili smo jih že prej in v drugih mestih, tokrat pa smo se namenili ugotoviti vzroke. Ni bilo težko. Trgovine so predvsem v mestnih središčih, glede na število prebivalcev pa jih je malo. Sicer so založene z vsem najpotrebnejšim, vendar izbire praktično ni; cene so enotne konkurence pa nobene. Temu ustrezna je tudi ponudba, če ji lahko tako rečemo. Trgovski delavci namreč ničesar ne »nudijo«, temveč le čakajo, da zabe-

ležijo tisto, kar si kupec izbere. Režim v trgovinah nujno vodi k vrstam. Če mora kupec v vrsti preko prodajne mize z izbuljenimi očmi iskati predmet, ki ga želi, čakati na milost prodajalke, da mu napiše listek, se postaviti v drugo dolgo vrsto pred blagajno, nato pa s potrdilom, da je plačal, v tretjo vrsto, kjer čaka, da mu kupljen predmet zavijejo in izroče, potem se lahko le še čudimo stoičnemu miru državljanov, ki to iz dneva v dan počno. Na vrste so se že tako navadili, da stopijo vanjo zgolj zaradi radovednosti, kaj nudijo zanimivega, čeprav le za gledati. Iz čiste radovednosti smo si ogledali nekaj trgovin v zelenjavo in mesom, seveda mimo vrst. V 90 odstotkih je moč kupiti le pet vrst zelenjave: zelje, kumarice, buče, paradiznik in čebulo, medtem ko je založenost z mesom nekoliko boljša, zato pa so piščanci, ki prevladujejo, takšni, kot bi zaradi lakote poginili.

Po ogledu trgovin smo se odločili za požirek pijače in nova odisejda je bila tu. Gostiln v našem smislu ni, bifeji in »kafeji« so samopostrežne restavracije, zato smo se odločili za lokal z napisom Bar. V prijetno hladnem in lepo urejenem prostoru so ljudje v vrsti čakali na – sladoled. In mi z njimi, ker je bila to poleg uličnih avtomatov s sodo edina možnost, da si ovlažimo usta.

Moskvo smo zapustili v večernih urah in se z vlakom odpeljali proti Budimpešti. Dan in dve noči so minili v obujanju spominov na preživelih 16 dni in urejanju vtisov. Celo cariniki, ne sovjetski in ne madžarski, nas pri tem niso motili, zato pa smo ob vsakem glasu spodnjega dela trebuha zavijali oči. Nismo si pokvarili želodcev, razen tega so bila tudi stranišča na vlaku urejena, pač pa je opravljanje velike potrebe na vlaku med vožnjo svojski »užitek«. Po skoraj 10.000 km vožnje z vlakom smo postali že mojstri uporabe pločevinastih školjk; kljub temu nismo nikoli vedeli, kdaj bo prišlo do neskladja med krivuljo poskakovanja voza in s tem školjke ter med krivuljo nihanja telesa v tistem neuglednem položaju.

V Budimpešti smo dobili občutek vrnitve v današnji čas in prostor. Temu niso botrovale le običajno urejene in založene izložbe trgovin, nam znani prometni režim in gostota prometa, ženska moda, temveč tudi transparent preko glavne ulice v Pešti. Za spremembo na njem ni bilo z rdečimi črkami napisano »Vse za petletko!«, temveč »Coca cola«.

Vožnja do Beograda je minila v veseljačenju, trepetanju pred carino in izmenjavi naslovov. Veselje ob naši srečni vrnitvi so na beograjski železniški postaji pokazali tudi golobi. Svoj rumenozeleni pozdravček so spustili Jožetu na glavo, Dušanu pa na vrečko, v kateri je prenašal svoje v Moskvi kupljene knjige.

Še pot do Ljubljane in konec je bilo izleta, vrednega zapravljenega denarja in časa. V meni je obudil žilico po potovanjih in obiskovanjih neznanih dežel, hrati pa utrdil zadovoljstvo, da živim tu, pri nas.

Konec

Pred slovenskim narodnim sodiščem v Kočevju se je začela 9. oktobra 1943 sodna obravnava proti voditeljem bele in plave garde. To je bil prvi proces proti vojnim zločincem v okupirani Evropi. Obtoženi (tj. v borbah v Grčari-cu in na Turjaku) so bili narodnega izdajstva in hudih vojnih zločinov. Sodišče jih je 16 obsodilo na smrt, 4 na prisilno delo, enega pa oprostilo. Ker je IO OF 12. oktobra t. l. zavrnil prošnje za pomilostitev, so smrtno kazni izvršili.

Tozd Kontrola kakovosti med vinogradi

Sončno jesensko jutro je privabilo tudi našo temeljno organizacijo, da se popeljemo v tem letnem času med naše vinograde.

Izkušeni šofer Miha, ki že nekaj let vozi samo turiste, je krepko zagrabil za volan, da bi čim varneje potovali. Veliko stvari oziroma besed je povedal o krajih, ki smo jih izza meglenih šip uzrli. Ker je bil grad Štatenberg zaklenjen, smo se popeljali na Ptujski grad. Od tu smo imeli priliko videti panoramo Ptujja z reko Dravo, ki daje kraju poleg naravnih lepot tudi veliko KW električne energije. Ne morem ocenjevati, kje in kaj je lepše, ker je vsepovsod tako lepo. Pot, ki nas je z našim dobrodušnim šoferjem peljala proti Jeruzalemu, je bila čudovita. Pogled po avtobusu je razkril, da so naši izletniki na fizioterapiji: glave so se vrtele na levo in na desno. Pozdravljali so nas lepo urejeni vinogradi – gorice, zlahna trta in za te kraje znani klopotci. Tu smo prvič okusili sok vinogradov, ki mu pravimo mošt. Jezik je postal mehkejši in veliko veselega je bilo spregovorjenega ob vračanju proti Ljutomeru. Mesto smo obkrožili s počasno vožnjo in dobrim opisovanjem šoferja, ki nas je vso pot poleg ostalega razlaganja tudi prav lepo zabaval z raznimi »vici«.

Ob prihodu v Ormož smo bili povabljeni na degustacijo najboljših kvalitiet vina. Ponudili so nam tudi zaseko, sir in čebulo.

V prvem nadstropju ormoškega hotela nas je čakalo dobro pripravljeno kosilo, ki se je marsikomu prileglo. Po kosilu in zlahni kapljici so za veselo razpoloženje poskrbeli naši muzikan-

tje: Zlatko, Jože in Vanči s svojimi instrumenti. Čas je potekel in odpeljali smo se do Tepanja. Ustavili smo se pri zelo dobro gospodarsko situiranem kmetu Faktorju, po domače pri Vrhovskih. Gospodar Jaka, ki smo ga našli v kleti, kjer v tem času preživi več kot pol dneva, nas je vljudno in s pravih kmečkim veseljem pozdravil. Med ostalimi pogovorom je povedal, da ima kar dosti dela in skrbi, če hoče izletnikom, ki se ustavijo pri njemu, ponuditi dobro kapljico, katera prispeva glavni delež k dobri volji.

Za čevapčiče pripravljen ogenj je bil že dobro segret. Dekleta so hitro pristopila k delu in že smo okusali dobro pečene čevapčiče, ki so se z moštom dobro ujemali. Po nekaj litrih mošta je zadonela lepa slovenska pesem. Nekateri so se zaradi stabilnejše drže naslonili na sode, ki jih v tej kleti ni manjkalo. Izpred domačije je lep razled po konjiški dolini, ki daje veliko poljedeljskih pridelkov in tudi živinoreja je dobro razvita. Stemnilo se je in pomaknili smo se v lepo urejeno sobo, v kateri nam je omizje ponujalo čevapčiče in dobrega mošta. Tudi klet ni ostala prazna, saj je bilo pesem slišati iz vseh prostorov domačije.

S pomočjo glasbe, dobre organizacije in prijaznega gospodarja, pri katerem smo se mudili nekaj ur, se je končal za naš izlet namenjen dan, ki je za vse prehitro minil. Spraševali smo se, kdaj se bo tako lepo srečanje ponovilo, saj to je edina prilika, da se srečamo tudi z našimi upokojeanci, ki jih vedno povabimo.

Tone

Pred Čuježevo domačijo

Sončen 22. oktober smo izkoristili na deželi. Frančkovi sodelavci smo na njegovo željo preživeli popoldne pri Čuježevih doma. Dogovorjene ure smo se vsi resno držali. Pripeljali smo se z različnimi vozili. Karli, ki je nekaj minut zamudil, se je pripeljal kar s traktorjem. Ko smo se na vrhu Čaterjevega hriba odcepili na stransko cesto, nas je ob spuščanju že od daleč pozdravljalo zlato rumen gozdiček, ki leži nad domačijo. Pristrčen pozdrav s Frančkom je privabil tudi solzo v oči. Prav ponosno nam je razkazal lepo poslopje, ki je poleg tople hiše delo njegovih pridnih in skrbnih rok. Kot samouk ne pozna niti zi-

darja niti tesarja. Da žanje takšne uspehe, mu stoje ob strani pridna žena in sinova. Presenetil nas je s svojim delom, čeprav smo ga poznali tudi na delovnem mestu kot vzornega kontrolorja našega TOZD. Pomaknili smo se v kuhinjo in se posedli za bogato obloženo mizo. Ob dobrem moštu so se nam dokaj hitro razvezali jeziki. Na vzpodbudno besedo tov. Selčana je v jedernatih besedah opisal delo našega Frančka dr. Sturbej. Med tem je tov. Knez izročil našemu upokojevcu skromno darilo. Nazdravili smo si in si zaželeli ponovno tako toplo srečanje. Beseda je dala besedo in prav zanimivo je bilo poslušati življenjepis našega sodelavca.

Ob odhodu so krepki stiski rok zaželeli Frančku mnogo zdravja ter dobrega počutja v svojem domačem kraju.

Tone



Pri Čuježevih na domu (foto Planinšek)

SREČNO 1984

Star posnetek, nova vsebina

Alojz Perc iz TOZD Energetika nam je poslal fotografijo, staro 30 let. Ob njej je napisal tudi kratek sestavek, ki ga v celoti objavljamo.

Ta fotografija je nastala pozimi v letih 1953–54 na zboru delavcev v mehanični delavnici Štore I.

V letu 1950 je Zvezna ljudska skupščina sprejela zakon o predaji tovarn in rudnikov v upravljanje delavcem – proizvajalcem. Od takrat dalje so se snovali razni sestanki ali zbori delavcev (glej

fotografijo), na katerih so razlagali pomen samoupravljanja. Na zborih delavcev so predlagali tudi kandidate za delavski svet in upravni odbor, ki so bili kasneje potrjeni na volitvah. Za izvedbo te naloge so bili odgovorni člani ZK in sindikat. Tako se je sčasoma utrdilo delavsko samoupravljanje v strukturah družbenega in proizvodnega življenja.

Če pogledamo danes po več kot tridesetih letih samoupravljanje, so formirane v DO samoupravne delovne skupine, saj v določenih obratih pogoji dela ne dovoljujejo, da bi prekinili delo in šli vsi na zbor delavcev. Res pa je, naj bi vsak delavec sodeloval preko delegatskega sistema pri odločanju o proizvodnji in delitvi dohodka, kajti le tako si bomo ustvarili boljše pogoje in enotnost v vsakdanjem življenju.

Alojz Perc

Ob 22. decembru

Literarno-novinarski krožek Osnovne šole Štore je med učenkami izvedel anketo o tem kaj menijo o služenju vojaškega roka žena v Jugoslovanski armadi.

Preberimo njhovo odgovore.
Zakaj bi tudi ti rada postala vojakinja?

Da bi v vojni bolj spretno branila svojo domovino.

Dragica Žohar

Ker bi rada nosila puško.

Majda Mohorič

Da bi se naučila malo reda, saj mamiča pravi, da sem preveč površna.

Nataša Štancar

Kako bi ti, kot vojakinja, prispevala k obrambi svoje domovine v primeru vojne?

Da bi vsakemu poskušala pokazati pravo pot.

Polona Kramer

Da bi pomagala partizanom, skrbela za ranjence in ne bi izdajala.

Simona Tofant

Da bi prenašala tajno pošto, trosila letake in raznašala slovenske časopise.

Rotija Kmet

Kaj želiš vojakinjam in vojakom ob njihovem prazniku?

Da bi jim hitro minil vojaški rok.

Branka Haler

Da bi se še naprej vestno urili in jim ne bi bilo treba oditi v boj proti sovražniku.

Marija Korenjak

Da bi še naprej tako zvesto čuvali našo domovino.

Samanta Kresnik

PROSLAVA V POČASTITEV 29. NOVEMBRA

Kakor vsako leto smo tudi letos na naši šoli pripravili ob dnevu republike in ob štiridesetletnici njenega obstoja kratek program.

Ob 10.45 uri so se v mali telovadnici zbrali gostje, bili so predvsem starši prvošolcev in učenci naše šole. Prisostvovalo pa je tudi nekaj drugih delegatov.

Za začetek je nekaj pesmi zapel zbor višje stopnje. Zatem je imela govor sedmošolka Djurdjevič Enisa. Po govoru so stopili na oder učenci četrtega razreda. S krajšim prizorčkom so navdušili gledalce. Zbor višje stopnje je zapel pesem o Titu. Sledil je prizor dramske skupine z naslovom: Tudi mi smo vojak.

Zbor višje stopnje je odšel z odra, nanj je stopil zbor nižje stopnje. Pevci so zapeli dve pesmi, učenci tretjega razreda pa so recitali.

Novo izvoljena predsednica PO, Žohar Dragica, je najavila sprejem cicibanov v PO. Ko so prvošolci prejeli pionirske kapice in rutice ter ponovili zaobljubo, je imel krajši govor predstavnik krajevne skupnosti, v katerem je med drugim čestital najmlajšim pionirčkom. Za konec smo vsi zapeli Pionirsko himno. Prvošolci so ponosno odšli v svoje razrede, kjer so imeli pogostitev.

Žal že tretje leto praznujemo praznik republike brez našega tovariša Tita. Kljub temu ostajamo zvesti naši domovini in hodimo po začrtani Titovi poti.

Marija Korenjak
6.a, COS Štore



Zbor delavcev mehanične delavnice, posnetek pozimi leta 1953–54 (slika last Perca)

Kadrovske vesti

V mesecu novembru so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše delovne organizacije:

Džogatovič Sonja, NK delavka – GKSG ; Mašič Branko, KV avtomehaničar – livarna II ; Sokolovski Vane, NK delavec – livarna II ; Skorjak Drago, NK delavec – livarna II ; Guček Konrad, NK delavec – jeklovlek ; Kos Srečko, KV rzkalec – jeklarna ; Kokol Vincenc, NK delavec – MO litina ; Odobašič Hasan, NK delavec – valjarna I ; Dizdarevič Čazim, NK delavec – valjarna I ; Toplak Ivan, NK delavec – livarna II ; Imenšek Jože, NK delavec – livarna II ; Arbatjer Silvo, NK delavec – livarna II ; Kidrič Slavko, NK delavec – livarna II ; Gašpar Marina, SS medicinska sestra – amb. prve pomoči ; Brečko Marija, KV kmetovalka gospodinja – DPG ; Križančič Antun, NK delavec – livarna II ; Lipovšek Roman, NK delavec – valjarna I ; Cater Mirko KV strugar – jeklovlek ; Koštomaj Branko, NK delavec – valjarna I ; Bajunovič Milenko, NK delavec – el. plavž.

Iz JLA so se vrnili :

Pokupec Danijel, KV livar kalupar – livarna I ; Vehovar Miran, KV mehanik kmat. strojev – TT montaža ; Gorup Milan, KV strojni ključavničar – jeklarna ; Senica Branko, KV strugar – MO valji.

Zaradi kršitve delovnih obveznosti so odšli:

Jarh Ivan, NK delavec – jeklovlek ; Završki Ivan, PK premikač – transport ; Stokič Jovo, NK delavec – livarna II ; Broz Ivan, NK delavec – livarna II ; Murk Jožef, NK delavec – jeklarna ; Brin Janko, PK livar – jeklarna.

Sporazumno iz DO je odšel:

Cesar Jolando, KV avtomehaničar – KK.

V poskusni dobi je odšel:

Arbeiter Silvo, NK delavec – livarna II.

Z rednim odpovednim rokom sta odšla:

Trafela Franc, metal. ing. – jeklovlek, Džukič Bosiljka, NK delavka – komunalna.

V JLA je odšel:

Miklavžič Alojz, KV strugar – MO litina.

UPOKOJENI



PLAHUTA Franc, rojen 20. 11. 1923, stanujoč Završe 9, p. Dobje. V železarni je bil zaposlen preko 21 let. Najprej je opravljal dela formarja v livarni II. Leta 1965 je bil premeščen v valjarno kot čistilec gredic, leta 1968 pa je bil prestavljen v nadzorno službo kot čuvaj. Ta dela je opravljal vse do upokojitve.

30. 11. 1983 je bil redno upokojen.



KRULEC Martin, rojen 12. 10. 1923, stanujoč Proseniško 5, p. Senthur. V železarni Store se je zaposlil leta 1957 na transportu kot transportni delavec II. skupine. V TOZD transport je opravljal dela na različnih delovnih mestih, nazadnje kot pomožni delavec in čuvaj objektov kurilnice.

30. 11. 1983 je bil redno upokojen.



KUGLER Vinko, rojen 16. 1. 1928, stanujoč Nova vas 42 a, p. Senthur. V Železarni Store se je zaposlil leta 1970 kot elektromehaničar v elektroobratu. V istem letu je bil premeščen v TOZD elektroplavž na dela vodje merilne postaje, katera je opravljal vse do upokojitve.

31. 10. 1983 je bil redno upokojen.



GOBEC Stanislav, rojen 1. 6. 1932, stanujoč Breze 26, p. Breze/Laško. Prva njegova zaposlitev v železarni je bila od leta 1949 do 1952. Po odsluženju JLA se je ponovno pridobil lastnosti delavca v naši DO kot vlačilec od proge do škarij v valjarni, kjer je opravljal še dela rezalca, dvigalca grobe proge in zahtevna valjarska dela.

30. 11. 1983 je bil redno upokojen.



BOHINC Feliks, rojen 10. 5. 1925, stanujoč Rifnik 46, p. Senthur. V naši delovni organizaciji se je zaposlil leta 1956 na ekspeditu. Kmalu je bil premeščen v jeklarno na dela jamskega zidarja. V jeklarni je opravljal še dela škarjevca, ingotarja in pomočnika vlivališča. Leta 1973 je bil premeščen v jeklovlek na dela posluževalca stroja in naprav pri zelo zahtevni predelavi.

1. 11. 1983 je bil invalidsko upokojen.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega Antona Vidica se iskreno zahvaljujemo za podarjeno cvetje, godbi na pihala za zaigrane žalostinke, pevskemu zboru Ipavcev iz Senthurja za poslovilne pesmi in duhovniku za opravljen obred. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Zena in otroci z družinami

ZAHVALA

Dne 26. 10. smo v zgodnjih jutranjih urah zvedeli, da nas je v težki in prerani smrti zapustil dragi sin in brat

SREČKO PLAHUTA

Zahvaljujemo se sosedom in znancem za pomoč v težkih trenutkih. Iskrena hvala Železarni Store in sindikatu za darovane vence, prav tako vsem sodelavcem TOZD jeklovlek, ki so v velikem številu darovali vence.

Zahvaljujemo se vsem govornikom, ki so izrekli poslovilne besede ob odprtem grobu: tov. Maroltu Borisu, predsedniku OOZSMS jeklovlek tov. Smodeju Francu in govorniku gasilskega društva Breze tov. Kapeli Jožetu. Hvala vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči starši, brata Jože, Franci in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Preko Železarja se toplo zahvaljujem vsem, ki so mi ob hudi boleznini moža Adama Rezonje, delavca – upokojenca iz Stor, stali ob strani. Hvala za pomoč in sočustvovanje ob njegovi smrti, predvsem: sindikatu Železarne, godbi, sorodnikom, Savič Darinki in Jovotu, Mirt Štefki, Vrečko Julijani, doktorjema Hrušovarju in Ošepu, patronažni sestri Silvi in duhovniku.

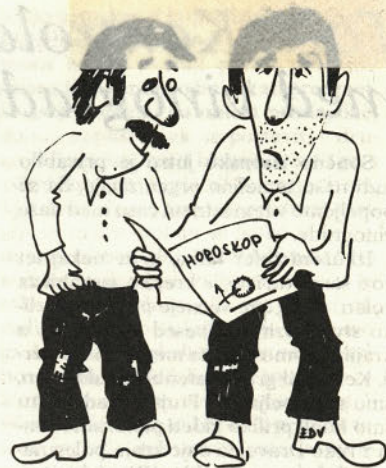
Ivanka Rezonja in otroci

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem delavskemu svetu DO, konferenci sindikata in sodelavcem DS za kadre in splošne zadeve za pozornost in spominska darila.

Zahvaljujem se tudi vodstvu obratov in ostalim sodelavcem za res pristno sedelovanje, strokovno, moralno in materialno pomoč pri razvoju gasilske organizacije v Železarni. Kolektivno želim tudi v bodoče čim več delovnih uspehov, ob nadaljevanju širjenja požarnovarnostne kulture pa čim manj požarov in drugih nesreč!

Krumpak Štefan



Kaj le prebiraš horoskop! Saj ni bil sprejet po samoupravni poti in je tako njegova vsebina vprašljiva.



Pa na zdravje, da bi tudi v letu 1984 pila med delovnim časom



Kaj ne bi v letu 1984 malo zamenjali vloge?

STORSKI ŽELEZAR – Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA STORE – Izhaja dvakrat mesečno – Uredniški odbor: Gradišnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing. Kavka Franc, Renčelj Vlado, Kocman Vojko, Zelič Franc, ing. Verbič Stane – odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) – Tisk: AERO Celje – TOZD grafika – Rokopisov ne vračamo.